فعالان اقتصادی استان، موانع و راهکارهای برون‌رفت از ناترازی انرژی را مطرح کردند

تأمین انرژی با سرمایه‌گذاری بخش خصوصی

گزارش خبری

سرورهادیان| مرکز پژوهش های مجلس درگزارشی به بررسی شاخص های بخش صنعت منتهی به شش ماهه اول ۱۴۰۳ پرداخته است. در بخشی از این گزارش رشد اقتصادی بخش های مختلف در سال های گذشته بررسی شده است. براساس این گزارش، در حالی که رشد تأمین آب، برق وگاز طبیعی در سال ۱۳۸۶، ۱۱درصد بوده است، این رقم در سال گذشته به منفی ۶،۱درصد کاهش یافته است؛ رقمی که نشان می دهد میزان سرمایه‌گذاری در این حوزه کاهش شدیدی داشته است. البته از سال ۱۳۸۶ تا پایان سال ۱۴۰۲ بهترین سال سرمایه‌گذاری در حوزه تأمین آب، برق وگاز طبیعی، سال ۱۳۹۵ بوده که در این سال سرمایه‌گذاری در این حوزه ۱۶درصد رشد داشته است. با این حال بدترین سال در حوزه سرمایه‌گذاری در این حوزه مربوط به سال ۱۳۹۹ بوده که سرمایه‌گذاری منفی ۱۵،۴درصد افت داشته است.

سرمایه گذاری در بخش تجدید نظرپذیر

رئیس سندیکای صنعت برق خراسان درگفت وگو با شهرآرا بیان می کند: باید به فعالان بخش خصوصی با فراهم کردن زیرساخت های لازم، فرصت سرمایه‌گذاری در صنعت برق داده شود تاآنان بتوانند جایگاهشان را در این بخش بازیابند. حسن سویزی می افزاید: راهکار درست افزایش سرمایه‌گذاری در حوزه انرژی، حرکت به سمت انرژی های تجدیدپذیر است. خوشبختانه کشور ما از لحاظ انرژی های تجدیدپذیر مانند انرژی خورشیدی دارای پتانسیل بالایی است و دولت نیز از سرمایه‌گذاری در این بخش حمایت می‌کند. نایب رئیس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی بیان می‌کند: در بحث بورس، برگشت سرمایه بین سه تا سه سال و نیم بود، اما در حال حاضر با استفاده از انرژی های تجدیدپذیر و فروش آزاد آن، کمتر از دو سال می توان به برگشت سرمایه دست یافت وتاحدود ۲۵ سال نیز می توان از این منابع استفاده کرد. وی بیان می‌کند: برق نیز یک کالاست وتولید آن هزینه دارد. برق در نیروگاهی که با صرف هزینه هایی احداث شده، تولید می شود واز طریق خطوط انتقالی که ساختن آن ها نیز هزینه دارد، منتقل می شود و در شبکه توزیع می شود و به دست مصرف‌کننده می رسد. هزینه تمام این نهاده های تولید باتوجه به رشد نرخ تورم سالانه رشد می‌کند. بنابراین برق نیز مانند تمامی کالاهای دیگر یک قیمت تمام شده دارد که متناسب با افزایش نرخ تورم رشد می‌کند. حال اگر قیمت محصول نهایی یعنی برق به طور متناسب با شرایط اقتصادی افزایش نیابد، توجیه اقتصادی تولید آن از طریق احداث نیروگاه ها و خطوط انتقال و شبکه های توزیع به تدریج رنگ می بازد و تداوم این وضعیت، اشتیاق سرمایه‌گذاری در این حوزه راکاهش می دهد. برای حل این مشکل باید کاری کنیم که سرمایه‌گذاری در حوزه انرژی جذابیت پیدا کند.

حمایت از سرمایه گذاری بخش خصوصی

نسرین یوسفی عارفی، رئیس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی خراسان رضوی، حمایت از سرمایه‌گذاری بخشی خصوصی را مهم ترین راهکار رشد تأمین آب، برق وگاز طبیعی می داند و می گوید: بخش خصوصی مخالف مداخله دولت در حوزه های غیرمرتبطی است که بخش خصوصی توانایی ورود به آن را دارد. بر همین اساس، پیگیر موضوع پرهیز دولت از تصدیگری در حوزه تولید انرژی هستیم؛ البته ناگفته نماند دولت باید موانع سرمایه‌گذاری در حوزه انرژی را برطرف کند، همان‌گونه که در تمام دنیا کشورها به همین نحو عمل می کنند و تمام نیروگاه ها به بخش خصوصی واگذار شده و زمینه برای فعالیت این بخش فراهم شده است.

یوسفی عارفی درباره بحران انرژی در کشور و خاموشی برق صنایع، اظهار می کند: اجرای ماده ۲۵ قانون بهبود محیط کسب وکار و جبران خسارت ناشی از قطع انرژی برای واحد های تولیدی، موضوعی است که اخیرا از سوی کمیسیون انرژی اتاق مشهد پیگیری شده است. وی ادامه می دهد: به دلیل بحران ناشی از ناترازی گاز، برق صنایع و بخش خانگی قطع می شود. درخواست ما این است که اختیارات در این حوزه به استان ها اعطا شود تا مدیریت بهتری در این زمینه صورت بگیرد. میزان تولید برق در استان خراسان رضوی بیشتر از مصرف برق این خطه است؛ بنابراین پیشنهادهایی در این حوزه به شورای گفت وگوی دولت و بخش خصوصی استان و استانداری ارائه شده است. بهترین پیشنهاد، تفویض اختیار مدیریت انرژی به استان است.

قیمت طلا و سکه در بازار مشهد

قیمت‌ها به تومان است

		میزان تغییرات روزانه			میزان تغییرات روزانه			میزان تغییرات روزانه
سکه جدید	۵۵٬۰۰۰٬۰۰۰	+%۰/۱۸	نیم‌سکه	۲۹٬۲۰۰٬۰۰۰	+%۰/۳۴	طلای ۱۸ عیار	۴٬۹۱۵٬۰۰۰	+%۰/۰۱
سکه قدیم	۵۲٬۷۰۰٬۰۰۰	+%۰/۲	ربع‌سکه	۱۷٬۸۰۰٬۰۰۰	+%۰/۱	سکه گرمی	۸٬۲۰۰٬۰۰۰	+%۰/۰۲

دیدگاه

درس‌های نیاموخته از زمستان ۱۴۰۱

سیدمحسن موسوی‌زاده
روزنامه نگار

«فعلا به مشهد سفر نکنید!» این هشدار از زمان کاهش شدید دما و افت فشار گاز از زبان مسئولان مختلف در زمستان ۱۴۰۱ منتشر شد. کمبود گاز در این سال باعث شد تا مشهد، شهری که اقتصاد آن به ورود زائران پیوند خورده است، در مقطعی نتواند پذیرای زائران باشد. سرمای شدید و کمبود گاز در این سال، خسارت های زیادی به اقتصاد خراسان رضوی و مشهد وارد کرد.

غلامرضا قنبری، رئیس سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی، در بهمن ۱۴۰۱ اعلام کرد که سرمای نیمه دی ماه ۸ هزار و ۲۵۰ میلیارد تومان به کشاورزی استان خسارت زده است. همچنین در همان دی ماه، هزار تن از انواع محصولات کشاورزی در میدان بار مرکزی مشهد به دلیل قطع گاز خراب شد. ناترازی انرژی سبب شد تا گاز صنایع حذف شود؛ مسئله‌ای که صدای تولیدکنندگان را بلند کرد. فیروز ابراهیمی، رئیس خانه صنعت و معدن خراسان رضوی، در این رابطه گفته بود که قطعی انرژی ها در کشور در وهله اول گریبان‌گیر بخش صنعت است.

این خسارت ها در حالی به اقتصاد خراسان رضوی وارد شد که پیش‌تر در زمستان ۱۳۸۶ نیز سرمای شدید و کمبود گاز، خسارت شدیدی به اقتصاد استان وارد کرده بود. در واقع می شد با آینده‌نگری از وقوع مشکلات ناشی از سرمای شدید جلوگیری کرد. اکنون ورود موج جدید سرما به استان نگرانی های زیادی را به دنبال داشته است، به‌طوری که فعالان اقتصادی نگران خسارت سرما به اقتصاد استان هستند. اما سؤال این است که چرا با گذشت دو سال از بروز بحران سرما در زمستان ۱۴۰۱ و ۱۷ سال از زمستان ۱۳۸۶، شیوه رویارویی ما با موج جدید سرما همچنان مانند فردی بهت‌زده از وقوع یک واقعه است؟ چرا نتوانسته‌ایم خود را برای وضعیت احتمالی کنونی به‌درستی آماده کنیم؟

«نایل فرگوسن» در کتاب «تباهی: سیاست‌های فاجعه» می‌گوید نیاموختن از بحران‌های گذشته از عوامل اصلی در مدیریت ناکارآمد بحران‌هاست. او باور دارد بسیاری از بحران‌ها به دلیل یاد نگرفتن از مشکلات گذشته مدام تکرار می‌شوند. فرگوسن اشاره می‌کند که انسان‌ها گرایش به فراموش کردن مشکلات گذشته دارند و این مسئله باعث می‌شود آمادگی لازم برای مقابله با بحران‌های آینده را نداشته باشند. این ضعف نه‌تنها ناشی از فراموشی عمومی، بلکه ناشی از ضعف در سیستم‌های سازمانی است که نتوانسته‌اند تجربیات گذشته را به سیاست‌های کاربردی برای آینده تبدیل کنند.

بر این اساس، اکنون که جبهه سرمای جدیدی وارد کشور شده و پیش‌بینی می‌شود دمای هوای مشهد به منفی هفت تا ۱۵ درجه زیر صفر برسد، این سؤال مطرح است که مسئولان و نهادهای مسئول، با توجه به بحران‌های گذشته، چه اقدامی برای جلوگیری از تکرار آن‌ها انجام داده‌اند؟ آیا نوبت‌بندی قطع گاز و برق به‌صورت دوره‌ای را می‌توان بخشی از مدیریت مشکلات تلقی کرد؟ آیا صرفا از مردم بخواهیم مصرف را کم کنند یا اداراتی را که الگوهای مصرف انرژی را رعایت نمی‌کنند، تهدید به قطع برق و گاز کنیم، مشکل ما را حل می‌کند؟

چرا در چند سال گذشته سعی نکرده‌ایم با بررسی و شناسایی عواملی که باعث افزایش بیش از حد مصرف انرژی می‌شوند، آن‌ها را کاهش دهیم؟ به‌عنوان مثال، براساس آخرین گزارش‌ها، بیش از ۷۵ درصد انرژی در بخاری‌های فرسوده هدر می‌رود و تنها ۲۵ درصد گاز مصرفی آن‌ها به گرما تبدیل می‌شود. همچنین، تلفات برق در کشورهای پیشرفته حدود ۵ درصد تولید است، درحالی‌که این میزان در ایران حدود ۴۰ درصد برآورد می‌شود. فرسودگی تجهیزات و ضعف شبکه انتقال انرژی از عوامل اصلی این اتلاف است.

چالش‌های ناترازی انرژی شامل موارد زیر است: سرمایه‌گذاری نکردن کافی در ساخت نیروگاه‌ها، نبود اطمینان از بازگشت سرمایه در طرح‌های بهینه‌سازی مصرف انرژی.

نبود جذابیت اقتصادی برای تنوع‌بخشی در سبد سوخت.

کمبود انگیزه برای بخش خصوصی در سرمایه‌گذاری در احداث نیروگاه‌های خورشیدی.

توسعه گازرسانی به بخش‌های مصرفی بدون توجه به آمایش سرزمین.

به‌منظور حل این مشکلات باید زیرساخت‌های لازم برای جذابیت سرمایه‌گذاری در حوزه انرژی برای بخش خصوصی فراهم شود. همچنین ورود جدی به حوزه نوسازی نیروگاه‌ها و خطوط انتقال انرژی امری ضروری است تا میزان هدررفت انرژی کاهش یابد. تسهیل دسترسی شهروندان به سیستم‌های گرمایشی مدرن که از انرژی به‌طور بهینه استفاده می‌کنند،

یکی دیگر از راهکارهایی است که باید به آن توجه شود. جذب سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی برای افزایش تولید در میادین مشترک گازی نیز باید در اولویت قرار گیرد. در نهایت، یکی از بهترین راهکارها برای جلوگیری از وقوع بحران‌ها، درس گرفتن از آن‌ها در گذشته است.

اگر از مشکلاتی که گرفتار آن‌ها شده‌ایم درس گرفته و بتوانیم آمادگی لازم برای مقابله با آن‌ها را در آینده به‌دست آوریم، قطعا دیگر از تکرارشان بهت‌زده نخواهیم شد.

آگهی تجدید مناقصه عمومی تامین تجهیزات آتش نشانی

معاونت اقتصادی شهرداری مشهد در نظر دارد نسبت به برگزاری تجدید مناقصه عمومی تامین تجهیزات آتش نشانی به شماره ۲۰۰۳۰۹۵۱۰۰۰۰۰۰۲۳ طبق شرایط و مشخصات مندرج در اسناد تجدید مناقصه اقدام نماید. کلیه مراحل برگزاری تجدید مناقصه از دریافت اسناد تجدید مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه گران و بازگشایی پاکت ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد. لذا متقاضیانی که تمایل به شرکت در این تجدید مناقصه را دارند می توانند از طریق مراجعه به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir نسبت به اخذ اسناد مربوطه و شرکت در تجدید مناقصه اقدام نمایند. متقاضیان شرکت در تجدید مناقصه عمومی در صورت عدم عضویت در سامانه، نسبت به ثبت نام و دریافت گواهی امضای الکترونیکی (به صورت برخط) برای کلیه صاحبان امضای مجاز و مهر سازمانی اقدام لازم را به عمل آورند.

- زمان دانلود و دریافت اسناد از سامانه: از تاریخ ۱۴۰۳/۰۹/۲۸ لغایت ۱۴۰۳/۱۰/۰۵ می باشد.
- آخرین مهلت ارسال اسناد و بارگذاری در سامانه ستاد: روز شنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۰/۱۵ مطابق ساعت تعیین شده در سامانه می باشد و به پیشنهاد های واصله پس از آن ترتیب اثر داده نخواهد شد.
- زمان برگزاری جلسه بازگشایی پاکتها: روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۰/۱۶ ساعت ۹ صبح

آدرس: مشهد، خیابان دانشگاه، برج آلتون، طبقه ۱۸، واحد ۲، دبیرخانه معاونت اقتصادی شهرداری مشهد

ضمنا جهت پاسخگویی به هر گونه سوال از طریق شماره تلفن ۳۱۲۹۱۷۲۰-۰۵۱ (مدیریت توسعه خدمات و مدیریت دارایی ها) اقدام فرمائید.

این آگهی در روزنامه رسمی به آدرس www.rrk.ir نیز درج می گردد.

معاونت اقتصادی شهرداری مشهد مقدس

آگهی تجدید مناقصه عمومی تامین خودروهای آتش نشانی

معاونت اقتصادی شهرداری مشهد در نظر دارد نسبت به برگزاری تجدید مناقصه عمومی تامین خودروهای آتش نشانی به شماره ۲۰۰۳۰۹۵۱۰۰۰۰۰۰۲۴ طبق شرایط و مشخصات مندرج در اسناد تجدید مناقصه اقدام نماید. کلیه مراحل برگزاری تجدید مناقصه از دریافت اسناد تجدید مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه گران و بازگشایی پاکت ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد. لذا متقاضیانی که تمایل به شرکت در این تجدید مناقصه را دارند می توانند از طریق مراجعه به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir نسبت به اخذ اسناد مربوطه و شرکت در تجدید مناقصه اقدام نمایند. متقاضیان شرکت در تجدید مناقصه عمومی در صورت عدم عضویت در سامانه، نسبت به ثبت نام و دریافت گواهی امضای الکترونیکی (به صورت برخط) برای کلیه صاحبان امضای مجاز و مهر سازمانی اقدام لازم را به عمل آورند.

- زمان دانلود و دریافت اسناد از سامانه: از تاریخ ۱۴۰۳/۰۹/۲۸ لغایت ۱۴۰۳/۱۰/۰۵ می باشد.
- آخرین مهلت ارسال اسناد و بارگذاری در سامانه ستاد: روز شنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۰/۱۵ مطابق ساعت تعیین شده در سامانه می باشد و به پیشنهاد های واصله پس از آن ترتیب اثر داده نخواهد شد.
- زمان برگزاری جلسه بازگشایی پاکتها: روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۰/۱۶ ساعت ۹ صبح

آدرس: مشهد، خیابان دانشگاه، برج آلتون، طبقه ۱۸، واحد ۲، دبیرخانه معاونت اقتصادی شهرداری مشهد

ضمنا جهت پاسخگویی به هر گونه سوال از طریق شماره تلفن ۳۱۲۹۱۷۲۰-۰۵۱ (مدیریت توسعه خدمات و مدیریت دارایی ها) اقدام فرمائید.

این آگهی در روزنامه رسمی به آدرس www.rrk.ir نیز درج می گردد.

معاونت اقتصادی شهرداری مشهد مقدس

روی خط اقتصاد

انتقاد از قیمت‌گذاری دستوری ارز

حسین سلاح‌ورزی، عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی ایران، در گفت‌وگو با اقتصادآنلاین بیان کرد: ارز یک قیمت و ارزش واقعی دارد که آن هم در مکانیسم بازار تعیین می‌شود. هرگونه تعیین نرخ دستوری برای ارز به‌ویژه اگر پایین‌تر از قیمت واقعی آن باشد، اساسا باعث توزیع رانت، گسترش امضاهای طلایی و موجب ازبین رفتن منابع ارزی کشور می‌شود. سلاح‌ورزی افزود: سال‌هاست که سیاست‌گذاران ارزی با تصور اینکه پایین نگه‌داشتن مصنوعی قیمت ارز باعث جلوگیری از بالارفتن سطح عمومی قیمت‌ها می‌شود، سعی می‌کنند به اشکال مختلف یک قیمت دولتی، ترجیحی یا دستوری برای ارز تعیین کنند و آن را در یک محدوده نگه دارند. وی ادامه داد: تجربه گذشته ثابت می‌کند که همه این موارد محکوم به شکست است. سال‌هاست که علاقه‌مندان به ثبات و پویایی اقتصاد کشور توصیه می‌کنند که به جای قیمت‌گذاری دستوری و مداخله در بازار اجازه بدهید که مبادله ارز و بازگشت ارز حاصل از صادرات از طریق مکانیسم بازار انجام شود.

قیمت به تومان

دلار	۷۷,۱۰۰	+%۰/۵۹
یورو	۸۰,۹۰۰	+%۰/۴۳
پوند	۹۷,۹۰۰	+%۰/۶۷
درهم امارات	۲۱,۱۲۰	+%۱/۰۵
لیر ترکیه	۲,۱۹۵	+%۰/۲۳
یوان چین	۱۰,۵۵۰	+%۰/۴۸

بورس

بازار سهام درجا زد

بازار سرمایه برخلاف روند صعودی هفته‌های اخیر خود، دیروز افت کرد؛ به طوری که شاخص کل با کاهش حدود ۱۲هزار واحد به رقم دومیلیون و ۶۷۳ هزار واحد رسید. به گزارش اقتصادنیوز، شاخص هم‌وزن نیز ۱۰هزار و ۵۵۳ واحد کاهش داشت و در عدد ۸۳۳ هزار و ۵۹۸ واحد ایستاد. در چهارمین روز هفته تعداد سهام مثبت بورس ۶۵عدد و سهام منفی ۲۷۲ عدد بود. به طور کلی بازار ۰.۴۲درصد کاهش داشت.

حدود ۶۶۱هزار فقره معامله به ارزش بیش از ۱۷هزار میلیارد تومان در بازار سهام انجام شد. فارس و پارسیان بیشترین تأثیر مثبت را بر شاخص بورس داشتند اما فولاد اثر منفی ایجاد کرد. از نمادهای پرتراکنش نیز می‌توان به وبملت، ذوب و فولاد اشاره کرد. شاخص فرابورس ایران نیز حدود ۱۲۷واحد کاهش یافت و به ۲۵هزار و ۷۱۸ واحد رسید. تعداد معاملات دیروز فرابورس بیش از ۲۸۸هزار فقره و ارزش آن ۳۳ هزار میلیارد تومان بود. وسپهر بیشترین تأثیر منفی را بر شاخص فرابورس داشت، اما فجهان و ارفع اثر مثبت ایجاد کردند. کربن، فصبا و فزر هم از نمادهای پرتراکنش بودند.

تورق اقتصادی

بنیان نهایی علم اقتصاد

لودویگ فون میزس

«بنیان نهایی علم اقتصاد» نوشته لودویگ فون میزس، کاوشی عمیق در مبانی روش‌شناختی اقتصاد است. این کتاب که در اواخر عمر میزس نوشته شده است، تعهد مادام‌العمر او را به درک اقتصاد به‌عنوان علمی که ریشه در کنش انسانی دارد، دربرمی‌گیرد.

میزس استدلال می‌کند که اقتصاد اساسا علم عمل انسانی یا پراکسیولوژی است. او معتقد است که اعمال انسان رفتارهای هدفمندی هستند که با هدف دستیابی به غایات خاصی انجام می‌شود. این دیدگاه در تضاد با این نظر است که اقتصاد باید بر اساس علوم طبیعی که اغلب بر روش‌های تجربی و پوزیتیویستی تکیه دارند، الگوبرداری شود.

در واقع، بخش درخور توجهی از کتاب به نقد پوزیتیویسم اختصاص دارد، این ایده که تنها علوم تجربی مبتنی بر مشاهده و آزمایش می‌توانند دانش معتبر تولید کنند. میزس استدلال می‌کند که این رویکرد برای علم اقتصاد نامناسب است، زیرا اعمال انسان در معرض آزمایش‌های کنترل‌شده مشابه با پدیده‌های طبیعی نیست. در عوض، اقتصاد باید از طریق تحلیل منطقی رفتار انسان درک شود. میزس به بررسی مبانی معرفتی اقتصاد می‌پردازد و درباره چگونگی شناخت و درک پدیده‌های اقتصادی بحث می‌کند. او بر اهمیت استدلال پیشینی که شامل استنتاج قوانین اقتصادی از اصول اساسی کنش انسانی است، تأکید می‌کند.

به عقیده او این روش برای علم اقتصاد مناسب‌تر است تا روش‌های تجربی، که وقتی برای مطالعه رفتار انسان به کار می‌روند می‌توانند گمراه‌کننده باشند. او توضیح می‌دهد که بازارها نتیجه تصمیمات فردی بی‌شماری هستند که هر کدام با هدف دستیابی به اهداف شخصی انجام می‌شود. این فرایند تصمیم‌گیری غیرمتمرکز منجر به نظم خودانگیخته بازار می‌شود که نمی‌توان آن را به طور کامل از طریق مشاهده تجربی صرف درک کرد. موضوع مهم دیگر کتاب، نقد میزس به برنامه‌ریزی اقتصادی و مداخله‌گرایی است. به بیان وی تلاش‌ها برای کنترل یا برنامه‌ریزی اقتصاد یک جامعه محکوم به شکست هستند زیرا اصول بنیادی کنش انسانی و فرایندهای بازار را نادیده می‌گیرند. او معتقد است که برنامه‌ریزی مرکزی نمی‌تواند جای کارایی و سازگاری بازار را که توسط اقدامات داوطلبانه افراد هدایت می‌شود، بگیرد.